

Diákparlament – 1968

Hármas

tagozódású vita

— Jegyzőkönyv,

megjegyzésekkel

Először is a külsőségekről: a II. Csongrád megyei és Szeged városi Diákparlament — tartották március 29-én, reggel 9 órai kezdettel a szegedi Ifjúsági Házban — formájában is **parlament** volt. Részvevői fényes-mutatós delegátus-igazolvánnyal foglaltak el helyüket a párhuzamosan futó asztaloknál, elnökség ült az Ifjúsági Ház nagytermének pódiumán, külön „fenntartott hely” várta a vendégeket, s egy aprócska asztalon ott serénykedtek természetesen a jegyzőkönyvvezetők is. S ha már a külsőségeknél tartunk, hadd jegyezzük meg, hogy igen tetszetős, mondhatni, kellemes látvány volt a diákdelegátusok százas tömege is: a lányok egytől-egyig izléssel szabott, frissen vasalt blúzokban-szoknyákban, a fiúk pedig férfiasan elegáns öltönyökben. S a frizurák, azok is a szolid mértékartást mutatták.

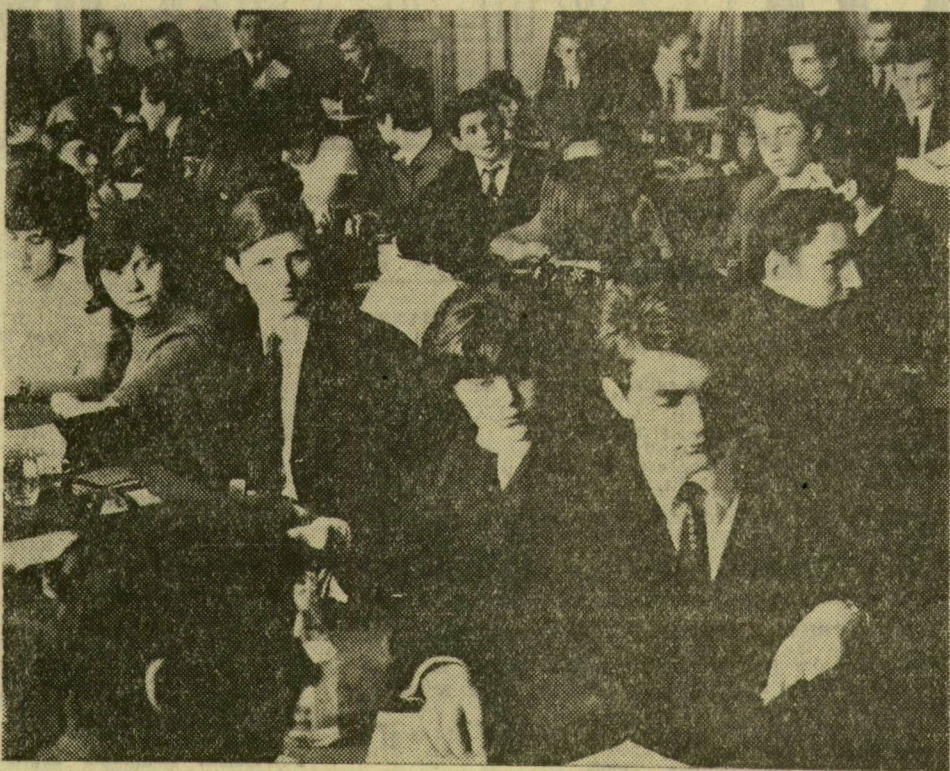
A referátumok

A II. diákparlament három referátumot hallgatott meg. Egyet a gimnazisták, egyet a szakmunkástanulók, egyet pedig a technikai hallgatók képviselőjétől.

Jegyzőkönyvet írunk, hallgassuk meg először a gimnazisták szószólóját.

Farkas Rózsa, Hódmezővásárhely, Bethlen Gimnázium. Felszólalását a tanulók öntevékenysége kezdte, majd rátér a tanulmányi eredmények elemzésére. A helyenként tapasztalt gyenge átlagokat sok helyen az magyarázza — mondja —, hogy sok olyan diák van, aki csupán négy évre szóló menedéknek tekinti a középiskolát, ahova a munka elől meghúzódnak. Ezek a fiatalok egyáltalán nem érzik kötelességüknek, hogy tanuljanak, sőt, még a többieket is lebeszéli a rendszeres tanulásról. Rendbontók, fegyelemszegők! Rossz példájukkal nagyon sok kárt tudnak okozni. (Jegyzőkönyvön kívül: ez volt a nagy diáktagozódás első komoly gondolata. Sőt, új gondolata, hiszen az efféle munkabliccelőkről eddig még nemigen hangzott el ilyen nyílt és ilyen kemény szó.)

Szabó Gábor, Hódmezővásárhely, 602-es számú Szakmunkásképző Intézet. Bevezetőben a szakmunkástanulók tanulási gondjairól szól. Pé-

Tanácskozik a diákparlament

daként felhossa a vásárhelyi intézetet, ahol 1250 diáknak csupán 7 tanterem áll rendelkezésre, majd általánosítva közli, hogy országosra milyen nagy a szakmunkásképző intézetek tanterem-ínsége. Bérelt termek között cikázunk — mondja —, ami ugyan szórakoztató, de amikor a tanár félig elmagyarázott leckével kénytelen pontot tenni az óra végére, bizony nagyon kellemetlenné válik. (Jegyzőkönyvön kívül: alighanem ez a téma egyik fő témája lesz az országos diákparlamentnek is. Statisztikák, felmérések sorra mutatják: a legtöbb gyerek és a legkevesebb tanterem a szakmunkásképző intézetekben van!)

Farkas András, Szeged, Erdészeti Technikum. A technikus-aspiránsok szószólója előljárójában tankönyvgondokat vet fel. Több tárgyból nincs megfelelő tankönyvünk — mondja —, s ez rendkívül megnehezíti a képzést. A gond enyhítésére javaslatot is tesz. Azt kéri, hogy sokszorosított jegyzetekkel vészeljék át azt az időt, míg elkészülnek az alaposabb munkát igénylő, hosszabb időre szóló tankönyvek. Példát is hoz: megemlíti, hogy a mezőgazdasági technikumok már élnek ezzel a pótgjegyzet-rendszerrel. Értésülése szerint — sikerrel. (Jegyzőkönyvön kívül: megfontolandó Farkas András javaslata. Lassan, döcögve futnak ki a nyomdakból a reformtankönyvek; míg elkészülnek, más iskolatípusok is örömmel fogadnák pillanatnyi kisegítőként a stencilezett füzeteket.)

Eddig a pontosabban rögzíthető beszámoló, amelyeket még együtt, a parlament feszes keretei között hallgattott végig az érdeklődő delegátus-gyülekezet. A referátumok után azonban — a rendezők szíves engedelmével — megbombolt a rend. Pontosabban a parlament három szekcióra oszlott, s ki ki a maga iskolatípusának képviselőivel, immár szűkebb, kevésbé hivatalos körben vitatta tovább az előadók gondolatait, illetve gyarapította újabb észrevételeikkel a már így is terjedelmes gond-komplexumot.

A kérdések

Felszólalás-törédek a három tagozódású vitából: — Önállótanok a szakkörök! Csak ott lehet jó szak-köri munkát végezni, ahol

maguk a tagok csinálnak mindent, a tanár csak irányít, témát ad!

— Színtelen, ötletlen a pályaválasztási munka. Sok olyan szakma van, amelyről alig hallani valmit! Átgondolabb, folyamatosabb, kitarthatóbb tájékoztatást!

— Ne keverjük össze a fizikai munkások és nehéz helyzetben élő családok gyermekeit! A két kategória egyáltalán nem ugyanaz. Elhet nehéz helyzetben egy értelmiségi család is, ugyanakkor jó körülmények között tanulhat egy fizikai munkás gyereke is. Sokszor tapasztalható ez a meggondolatlan azonosítás.

— A szakmunkásképző intézetek emeltszintű oktatásáé a jövő! Ezt az oktatási típust kell népszerűsíteni, fejleszteni. Ez biztosítja a legalaposabb szakmai tudást, ugyanakkor jó lehetőséget ad az errettségire.

— Mi lesz a szakközépiskolákkal? Mikor válnak általánossá? Mikor nyerik el végső formájukat, s mikor válnak közismertté ezek a formák?

— A bejáró diákok vannak a legnehezebb helyzetben. Hajnalban kelnek, éjjel fekszenek. Sokszor csak azért kerülnek éjfélkor ágyba, mert utolsó órájuk befejezésével egyidőben indul a vonatuk. Menetrendmódosítással, későbbi, korábbi vonatindítással sokat segíthetne a MAV!

— Igen, a rosszul megtervezett menetrendek! Gyakran még egy több ezres gyár sok száz bejáró munkásának kéréseire sem figyelnek a tervezéskor. Több megértést, több méltányosságot!

— Lassan döcög a nyelvtanulás. Kicsi a vállalkozó kedv, s kevés a tanár is. Javasoljuk, hogy nyelvészok egyetemisták vezetésével szervezzenek tanfolyamokat a kollégiumokban, klubokban.

— Klubok! Hogy csináljunk klubokat, mit csináljunk a klubokban? Miben, hogyan tud a KISZ segíteni? Legyen-e kötött program vagy éppen a legfőbb vonzó erő a spontaneitás?

— Mit sugározzon az iskolarádió? Adjon-e megszerkesztett, sok munkát kívánó műsorokat, vagy inkább csak a szórakozást, a kikapcsolódást szolgálja? S az iskolai újság? Mit írjon, hogy írjon; sokszorosítsák nyomdában, nyomják? Hol, kik, miből?

S végül még egy nagyobb egységet összefogó kérdés:

— Mire jók a megszapordított tanulmányi versenyek?

Jegyzőkönyvünket ezzel a témával folytatjuk tovább, átadva most már a szót dr. Koncz Jánosnak, a KISZ Csongrád megyei bizottság titkáranak.

— Általános tapasztalat — mondta parlamentzáró összefoglalójában dr. Koncz

János —, hogy az érettségi-zettek közül igen sok nem rendelkezik aktív tudással. A megszerzett ismeretek passzívak, könnyen továbbilapnók. Az kell, hogy a tananyag ne ideig-óráig megőrzött adathalmaz legyen, hanem bármikor hasznosítható tudás. A megszapordított tanulmányi versenyek, vetélkedők éppen azt a célt szolgálják, hogy gyakorlati hasznosságúvá, aktívabbá tegyék az iskolában tanultakat. Ez most a középiskolások diákok legfőbb, hosszú évekre szóló feladata: jobban hasznosíthatóvá tenni a feldolgozott-elsajátított tananyagot!

A gyorsmérleg

Jegyzőkönyvünkben végezetül meg kell még örököznünk néhány említés nélkül nem hagyható körülményt. Elsősorban is azt, hogy szerencsés gondolat volt az idén már az iskolai diákparlamenteket is megrendezni, hiszen azok tapasztalatait hasznosítva a tavalyinál felkészültebben, bővebb ismeretekkel jöhettek Szegedre a delegátusok. Másodsorban a tanácskozás higgadtsága, komolysága, érdemel írott szót: a 14–18 éves fiatalok fel-nöttek felelősséggel vettek részt a vitákban. (Bár — s legyen ez az utolsó, zárójelben közölt, jegyzőkönyvön kívüli megjegyzésünk — egy kicsit több harsányság, látványosabb vitakedv azért nem ártott volna, hiszen mint mondtuk, 14–18 éves fiatalokról van szó.)

Harmadsorban pedig egy kedves kötelességünknek kell még eleget tennünk. Közölnünk kell, hogy az országos diákparlamentre utazó Csongrád megyei és szegedi diákok sorában ott lesz majd Kozma Mihály, a SZE-AC friss válogatottságú futballistája, a Tisza-parti Gimnázium érettségire készülő diákja is. Ilyen delegátussal — biztosak vagyunk benne — jelenleg egyetlen város, egyetlen középiskola sem rendelkezik. Öszintén mondjuk: nagyon, de nagyon örülünk parlamenti mandátumának!

Akác László

Régi képek gyűjteménye

Az OSZSZSZK északnyugati részén fekvő Pszkov város múzeuma több mint 100 darab, a XIV–XVII. századból származó ikonokkal gazdagodott. A múzeum expedíciója régi templomokban és magángyűjteményekben fedezte fel ezeket a műkincseket. Az egyik ikont, amelynek címe: „Nagyboldogasszony”, a XIV. században festették fára temperával, s ez tükrözi legvilágosabban a középkori pszkovi festők sajátos ábrázolásmódját. A múzeum birtokába ke-

Űrszonda a Pluto felderítésére

A szovjet tudósok 1978-ban űrszondát akarnak naprendszerünk legtávolabbi bolygója, a Pluto felé irányítani. A Pluto olyan távol kering a Földtől, hogy elérése 30 évig tartana! Bizonyos időpontokban azonban úgy alakul a pálya, hogy a Jupiter, a Szaturnusz és az Uránusz közelében elhaladó űrszondát ezeknek a bolygók gravitációs tere felgyorsítja. Kiszámították, hogy az 1978. október 7-én kilőtt és korrigáló motorokkal ellátott szonda így módon 9 év alatt elérhetné a Plutót.

A szovjet tudósok úgy vélik, hogy 1978-ra lehetséges lesz olyan távközlési berendezésekkel felszerelni a szondát, amelyek ilyen óriási távolságból is biztosítják az összeköttetést. Inkább laser-, mint rádióberendezések lesznek ezek. Mivel a la-

serfény nehezen hatol át a földi légkörön, a szonda jelzéseit a Föld körül keringő műhold venné fel és továbbítaná rádió útján a Földre.

Nehéz probléma lesz az energiaforrás. A jelenleg használtos napelemek a naptól ilyen óriási távolságra aligha lennének elegendőek. De 1978-ra már biztosan használni lehet majd kisméretű atomreaktort vagy sugárzó izotópokat.

Természetesen olyan berendezésszerkezetre kell kidolgozni, amely éveken át a legkisebb hiba nélkül működik. A legcsekélyebb hiba ugyanis a kísérlet kudarcát jelentené, márpedig újabb Pluto-szonda kilövésére nem nyílna egyhamar alkalom.

A prognózisok azonban biztatóak, hiszen a Mariner-4 berendezése már három éve működik.

Tüzek az üzemben

A tüzekről szóló hírekben sokszor szerepel: „Az önkéntes tűzoltók időben és eredményesen avatkoztak a tűz eloltásába”. Ez azt jelenti, hogy mire a hivatásos tűzoltók kiérkeztek a tűzhöz, már nem kellett közbelépniük, elégséges volt az önkéntes tűzoltók felszerelése, hozzáértése.

— Tavaly a szegedi textil-művekben 58 kisebb géptűzet akadályozták meg idejében az üzem önkéntes tűzoltói — mondta Faragó Bernát, a TMK üzemvezetője. Sok társával együtt ő is részt vett azon a továbbképzésen, amelyet a szegedi elsőfokú tűzrendészeti, parancsnokság rendezett üzemek, intézmények és községek önkéntes tűzoltó parancsnokainak, tűzrendészeti előadóknak.

Hivatásuk magaslatán

— Rendszerint a gépek forgó részeinek súrlódása, elektromos berendezések elromlása okozta a tüzeket — folytatta Faragó Bernát —, amelynek egyike-másika komoly kárt is okozhatott volna, ha az önkéntes tűzoltók nem állnak hivatásuk magaslatán. Ebben az üzemben gondatlanságból, hanyagságból, tiltott helyen való dohányzásból tavaly egyetlen esetben sem történt tűz.

Amit most a TMK üzemvezetője a továbbképzésben tanult, az kamatozik majd az üzemben azokon a gyakorlati foglalkozásokon, elméleti oktatáson, amelyen részt vesznek az önkéntes tűzoltók. Az előzőekhez képest mindig van ugyanis új módszer a tüzek megelőzésére, a mentési fogásokban, a műszaki tudnivalókban.

Közben olyan ismereteket is elsajátítanak, hogy oda-haza miképpen rendezzék be szabályosan a tüzelőbe-

rendezéseket, hogyan kezeljék a propán-bután gázkészüléket és így tovább.

Csak gyakorlatra

A Szegedi Ruhagyárban 1962 óta nem volt semmiféle tűz. Az önkéntes tűzoltókat csak gyakorlatra riasztották azóta. Szervezettségük, a tűzrendészeti szabályok betartása olyan jó, hogy nyugodtan elbízhatnák magukat.

— Ez mégis vétkes dolog lenne — mondotta azonban dr. Bodnár Károly tűzrendészeti előadó. — Hogy nem volt üzemenkben hosszú idő óta jelentéktelen kárral végződő tűz sem, az a kollektív feyelemnek, az előrelátó gondosságnak köszönhető. Olyan dolgozóknak is, mint például Molnár Imre főportás, vagy Patkós János csoportvezető. Egy-két év híján mindketten negyven éve önkéntes tűzoltók. Mellettük tanultak az üzem fiatal dolgozói, akik az önkéntes tűzoltók sorában tevékenykednek, hogy ezután is megvédhessük üzemünket a tűzkártól.

Háromezres csapat

Szegeden és a szegedi járásban mintegy háromezerre tehető az önkéntes tűzoltók száma. A csoportok szervezettségére jellemző, hogy egy-egy munkahelyen beosztásra való tekintet nélkül vállalták a felelősségteljes megbízatást. Művezetők, segédmunkások, brigádvezetők, csoportvezetők, gépkezelők sorakoznak egymás mellett és egyetértésben. A Szegedi Ecset- és Seprűgyárban Dobó István vállalta az önkéntes tűzoltó-parancsnoki tisztséget, viszont az elektromos targoncakezelő Sziráczki Sándor is részt vett a most tartott továbbképzésen, amely magasabb ismereteket nyújt.

Ma már olyan az önkéntes tűzoltócsoportok technikai felszerelése, hogy azzal szükség esetén hatatosan be tudnak avatkozni a tüzek oltásába, vagy tartani tudják magukat, amíg a nagyobb segítség, a korszerűbb gépi erő megérkezik. S ma már nem kell tanítani arra senkit, hogy a tűzrendészeti felkészültség szerves része a termelőmunkának.

Lódi Ferenc

ECHO

Elektro-akusztikai szaküzlet

Szeged, Kölcsey u. 4. (Royal Szállóval szemben.)

Telefon: 14-224.

Látogassa meg üzletünket, ahol televíziók, rádiók, lemezjátszók, magnetofonok, hangszórók, stereo és Hi-Fi berendezések kaphatók.

OTP-hitel-akcióban is!

Közléseket is kiszolgálunk!

Díjlatlanul

házhoz szállítjuk és bekapcsoljuk nálunk vásárolt készülékét.

sz. 144 922

Bútorgyári szelelés

II. — Ft/q-kénti áron.

Befizethető: Általános Bútorgyár; Szeged, Cseresznyé u. 11. szám.

S. 144 325

VASÁRNAP, 1968. ÁPRILIS 7.

DEL-MAGYARORSZAG 9